

Cody Mcfadyen

Het gezicht van de dood

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

Boek 1:
Bij de waterpoel
(waar duistere wezens drinken)

1

Ik droom van het gezicht van de dood.

Het is een gezicht dat telkens verandert, dat door velen op het verkeerde moment wordt gedragen, maar uiteindelijk door iedereen wordt gedragen. Ik heb dit gezicht al vele malen gezien.

Dat is nu eenmaal wat je doet, suffie.

Dit zegt een stem in mijn droom tegen me.

De stem heeft gelijk. Ik werk bij de FBI in Los Angeles en ben verantwoordelijk voor het opsporen van het allergrootste tuig. Kindermoordenaars, seriemoordenaars, mannen (en soms vrouwen) zonder geweten, zelfbeheersing en wroeging. Ik doe dit al meer dan tien jaar en misschien heb ik de dood nog niet in al zijn vermommingen gezien, maar wel in de meeste. De dood is eindeloos en erosief. Zijn naakte gezicht put de menselijke ziel uit.

Op deze avond verandert het gezicht als een stroboscooplamp in de mist, en schiet het heen en weer tussen drie mensen die ik ooit heb gekend. Echtgenoot, dochter, vriendin. Matt, Alexa, Annie.

Dood, dood en dood.

Ik sta voor een spiegel zonder spiegelbeeld. De spiegel lacht me uit. Hij balkt als een ezel, hij loeit als een koe. Ik sla ertegen met mijn vuist en de spiegel valt in scherven uiteen. Een blauwe plek ontluikt als een roos op mijn wang. Hij is prachtig, dat voel ik.

Mijn spiegelbeeld duikt op in de glasscherven.

Weer die stem: gebroken dingen kunnen nog steeds licht opvangen.

Ik word wakker uit de droom door mijn ogen open te doen. Het is een vreemde gewaarwording dat je na één keer met je ogen te knippen al van diepe slaap in volledig bewustzijn kunt overgaan. Ik word tenminste niet langer krijsend wakker.

Datzelfde kan ik niet van Bonnie zeggen. Ik draai me op mijn zij om naar haar te kijken, voorzichtig, zodat ik haar niet aanstoot. Ik zie dat ze al wakker is en naar me staart.

‘Heb ik je wakker gemaakt, liefje?’ vraag ik.

Ze schudt haar hoofd. Nee, zegt ze.

Het is laat en dit is een van die momenten waarop de slaap nog steeds lonkt. Als Bonnie en ik het willen, sleept hij ons zo weer mee. Ik hou mijn armen

uitnodigend voor haar open. Mijn geadopteerde dochter kruipt dicht tegen me aan. Ik knuffel haar stevig, maar niet te stevig. Ik ruik de zoete geur van haar haren en het donker eist ons met de fluistering van een oceaantijde op.

Wanneer ik wakker word, voel ik me geweldig. Echt volkomen uitgerust, zoals ik me lang niet heb gevoeld. De droom heeft me gelouterd achtergelaten. Zachtjes schoongeschrobd.

Ik voel me rustig, afwezig en vredig. Ik heb niets bijzonders om me zorgen over te maken, wat vreemd is, want bezorgdheid is als een fantoompijn voor me. Het is net alsof ik in een luchtbel zit – of misschien in de baarmoeder. Ik laat me even meevoeren en luister zwevend naar mijn eigen witte ruis. Het is zaterdagochtend, niet alleen in naam, maar ook wat betreft gevoel.

Ik kijk naar de plek waar Bonnie zou moeten liggen en zie alleen verkreukelde lakens. Ik spits een oor en hoor in de verte lichte voetstappen. Tienjarige voeten die door het huis lopen. Met een tienjarige dochter leven is soms net als leven met een fee. Het heeft iets magisch.

Ik rek me uit, wat zalig en katachtig aanvoelt. Er is maar één ding nodig om deze ochtend perfect te maken. Terwijl ik dit denk, sper ik mijn neusgaten open.

Koffie.

Ik spring uit bed en loop de trap af naar de keuken. Ik bedenk tevreden dat ik alleen een oud T-shirt aanheb en wat ik mijn ‘omaonderbroek’ noem, en een paar belachelijk donzige, olifantvormige pantoffels. Mijn haar ziet eruit alsof ik net door een orkaan ben gewandeld. Het doet er allemaal niet toe, want het is zaterdag en er is verder niemand, alleen wij tweetjes.

Bonnie staat me aan de voet van de trap op te wachten met een kop koffie. ‘Dank je, ukkepuk.’ Ik neem een slok. ‘Perfect,’ zeg ik met een knikje. En dat is hij ook.

Ik ga aan de eettafel zitten en drink met kleine slokjes van mijn koffie. Bonnie heeft een glas melk en we kijken elkaar aan. Het is een heel, heel aangename stilte. Ik grijns.

‘Wat een heerlijke ochtend, hè?’

Ze grijnst terug en die lach steelt mijn hart, alweer, dat is niets nieuws. Ze knikt.

Bonnie praat niet. Dat is niet het gevolg van een of ander lichamelijk gebrek. Het komt doordat haar moeder voor haar ogen is afgeslacht. En doordat de moordenaar haar vervolgens aan het lijk van haar moeder vastbond, met de gezichten naar elkaar toe. Zo heeft ze daar drie dagen gezeten. Sindsdien heeft ze geen woord meer gezegd.

Annie – haar moeder – was mijn beste vriendin. De moordenaar had het op

haar gemunt om mij pijn te doen. Soms erken ik dat Annie is gestorven omdat ze mijn vriendin was. Meestal erken ik dit niet. Ik doe net alsof het er niet is; het is gewoon veel te groot, duister en verpletterend, een schaduw met de omvang van een walvis. Als ik die waarheid te vaak zou erkennen, ging ik eraan onderdoor.

Toen ik zes was, ben ik eens om de een of andere reden heel boos geweest op mijn moeder. Ik kan me niet eens meer herinneren waarom. Ik had destijds een kitten die ik meneer Mittens had genoemd en hij kwam naar me toe met dat inlevingsvermogen dat dieren vaak hebben, waardoor hij wist dat ik van slag was. Meneer Mittens bood me zijn onvoorwaardelijke liefde en ik reageerde door hem zacht te schoppen.

Hij mankeerde niets, niets blijvends in elk geval. Zelfs niets tijdelijks. Hij was daarna alleen nooit echt meer een kitten. Wanneer je hem wilde aaien, kromp hij altijd eerst in elkaar. Tot op de dag van vandaag word ik verteerd door schuldgevoel wanneer ik aan meneer Mittens denk. Niet zo'n kort schokje, maar een gevoel van pure ellendigheid, een soort verminking van de ziel. Wat ik deed, was slecht. Ik heb een onschuldige wezen permanent beschadigd. Ik heb nooit aan iemand verteld wat ik meneer Mittens had aangedaan. Het is een geheim dat ik wil meenemen in mijn graf, een zonde waarvoor ik liever naar de hel ga dan dat ik hem opbiecht.

De gedachte aan Annie roept het gevoel bij me op alsof ik meneer Mittens heb doodgeschopt. Dus zie ik het meestal maar liever niet onder ogen.

Annie heeft Bonnie aan mij nagelaten. Ze is mijn boetedoening. Dat is niet eerlijk, want Bonnie betekent voor mij magie, verwondering en zonnige dagen. Ondanks haar zwijgzaamheid en nachtelijk geschreeuw. Bij boetedoening hoort lijden; Bonnie laat me glimlachen.

Ik bedenk dit allemaal in een fractie van een seconde, terwijl ik naar haar kijk. Gedachten gaan snel.

'Wat zou je ervan zeggen als we eerst een paar uurtjes lui rondlummelen en daarna gaan winkelen?'

Bonnie denkt hier even over na. Dat is een van haar eigenschappen: ze reageert nooit luchthartig op iets. Ze laat het eerst bezinken, zorgt ervoor dat ze, wanneer ze antwoord geeft, zeker weet dat dit de waarheid is. Ik weet niet of dat wordt veroorzaakt door wat ze heeft meegemaakt of dat het een eigenaardige karaktertrek is waarmee ze is geboren. Ze maakt me met een glimlach en een hoofdknikje duidelijk wat ze heeft besloten.

'Mooi. Wil je ontbijten?'

Daar hoeft ze niet over na te denken; eten vormt consequent een uitzondering op dat eigenaardige karaktertrekje. Op deze vraag volgt altijd direct enthousiast een bevestigende reactie.

Ik scharrel bedrijvig rond, bak eieren en spek, rooster brood. Tijdens het eten besluit ik de komende week ter sprake te brengen.

‘Ik heb je toch verteld dat ik een paar weken vrij heb genomen, hè?’

Ze knikt.

‘Daar had ik een heleboel verschillende redenen voor, maar er was één speciale reden bij. Ik wil er graag met jou over praten, omdat... nu ja... het is goed, maar misschien ook een beetje moeilijk. Voor mij, bedoel ik.’

Ze buigt zich voorover en kijkt me met vasthoudende, geduldige concentratie aan.

Ik neem een slokje koffie. ‘Ik heb besloten dat het tijd is om een paar dingen op te ruimen. Dingen zoals Matts kleren en zijn spullen uit de badkamer. Een deel van Alexa’s speelgoed. Geen foto’s of dat soort dingen. Ik ben niet van plan om hen helemaal uit te wissen. Alleen...’ Ik zoek naar woorden. Ik vind ze en ze vormen een eenvoudig zinnetje: ‘Alleen wonen ze hier niet meer.’

Bondig, één enkele regel. Boordevol betekenis, kennis, angst, liefde, hoop en wanhoop. Pas uitgesproken nadat ik eerst een woestijn van duisternis ben overgestoken.

Ik sta aan het hoofd van de afdeling Zware Misdaad in Los Angeles. Ik ben goed in mijn werk – heel goed. Ik geef leiding aan een team van drie mensen, allemaal persoonlijk door mij uitgekozen en allemaal voorbeeldige, vakkundige wetshandhavers. Ik kan me natuurlijk bescheiden opstellen, maar dan zou ik gewoon liegen. De waarheid is dat je echt níét de psychopaat wilt zijn achter wie mijn team aan zit.

Een jaar geleden zochten we een man die Joseph Sands heette. Een aardige vent voor zijn burens, een liefhebbende vader van twee kinderen en de eigenaar van slechts één enkel gebrek: vanbinnen was hij hol. Hij vond dat zelf blijkbaar niet erg, maar ik weet zeker dat de jonge vrouwen die hij martelde en vermoordde dat wel erg vonden.

We zaten hem op de hielen – we waren er namelijk bijna achter dat hij het was – en toen zette hij mijn wereld op zijn kop. Op een nacht brak hij bij mij thuis in, en met alleen een touw en een jachtmes maakte hij een einde aan de wereld zoals ik die kende. Voor mijn ogen vermoordde hij mijn man Matt. Hij verkrachtte en verminkte mij. Hij hield mijn dochter Alexa voor zich en gebruikte haar als een menselijk schild om de kogel op te vangen die ik op hem had afgevuurd.

Als wederdienst heb ik hem volgepompt met alle kogels uit mijn pistool, dat ik vervolgens herlaadde om het nog eens dunnetjes over te doen. Daarna heb ik er een halfjaar lang over nagedacht of ik wilde blijven leven of mezelf een kogel door mijn kop zou jagen.

Toen werd Annie vermoord en kwam Bonnie in mijn leven, en kreeg het leven me op een of andere manier weer stevig in zijn greep.

De meeste mensen kunnen zich echt niet voorstellen dat je in een positie kunt verkeren waarin de dood wellicht te verkiezen is boven het leven. Het leven is sterk. Het houdt je op veel manieren vast: door het kloppen van je hart, de zon op je gezicht en het gevoel van de grond onder je voeten. Het laat je niet gemakkelijk gaan.

De greep van het leven op mij was een dunne draad. Een ragfijn spinnenweb-draadje waaraan ik boven de kloof van de eeuwigheid bungelde. Het werden twee draden. Daarna vijf. Toen een heel touw. De kloof week langzaam terug en op een bepaald moment drong het tot me door dat het leven weer vat op me had. Het had me teruggelokt naar een regelmatige ademhaling en rondpomp bloed, en ik vond het allemaal weer belangrijk. De kloof was verdwenen, vervangen door een horizon.

‘Het is tijd om hier weer een echt thuis van te maken, liefje. Snap je wat ik bedoel?’

Ze knikt. Ik zie aan haar dat ze het echt helemaal snapt.

‘Goed – dan iets wat jij waarschijnlijk wel leuk vindt.’ Ik glimlach even naar haar. ‘Tante Callie heeft een tijdje vrij genomen, en ze komt bij ons logeren om te helpen’ – dit roept een verrukte glimlach bij Bonnie op – ‘en Elaina komt ook.’

Haar ogen worden enorme bakens van geluk. De glimlach is oogverblindend. Absolute goedkeuring. Ik grinnik. ‘Fijn dat je dat zo leuk vindt.’

Ze knikt en we eten verder. Ik ben met mijn gedachten heel ergens anders, maar krijg dan door dat ze me weer aandachtig met een scheef hoofd bestudeert. Er ligt een tedere, vragende uitdrukking op haar gezicht.

‘Je vraagt je zeker af waarom ze komen?’

Ze knikt.

‘Omdat...’ Ik zucht. Weer zo’n korte, eenvoudige zin. ‘Omdat ik het niet alleen kan.’

Ik ben vastbesloten om dit te doen, om verder te gaan met mijn leven. Ik ben er alleen ook een beetje bang voor. Ik heb geestelijk zo lang in de kreukels gelegen dat ik deze recente mentale stabiliteit verdacht vind. Ik wil vrienden om me heen hebben die me steunen als ik even wankel.

Bonnie staat op uit haar stoel en komt naar me toe. Er zit zoveel tederheid in dit kind. Zoveel goedheid. Als mijn dromen het gezicht van de dood bevatten, dan is dit het gezicht van de liefde. Ze steekt een hand uit en volgt met een vingertje zacht de littekens op de linkerkant van mijn gezicht. Kapotte scherven. Ik ben de spiegel.

Mijn hart loopt vol en leeg, vol en weer leeg.

‘Ik hou ook van jou, lieverd.’

Een vluchtige omhelzing, een berg van betekenis, en dan terug naar het ontbijt. Wanneer we zijn uitgegeten, slaak ik een tevreden zucht. Bonnie laat een boer, lang en hard. Er volgt een geschrokken stilte – maar dan barsten we allebei in lachen uit, een geluid dat regelrecht uit onze buik komt. We lachen tot de tranen over onze wangen lopen; dan bedaart het tot gegiechel en het eindigt in een brede grijns.

‘Zin om tekenfilms te gaan kijken, ukkepuk?’

Een stralende lach, als de zon op een veld rozen.

Ik beseft dat dit de beste dag is die ik in het afgelopen jaar heb meegemaakt.

De aller-, allerbeste.

Bonnie en ik lopen door de overdekte Glendale Galleria – moeder aller winkelcentra – en de dag is er alleen maar nog beter op geworden. We zijn in Sam Goody's geweest om de muziekvoorraad te inspecteren. Ik heb een cd-set gekocht – *Het beste van de jaren '80* – en Bonnie heeft de nieuwste cd van Jewel gekregen. Haar huidige muzikale belangstelling past goed bij haar karakter: bedachtzaam en vol schoonheid, ongelukkig noch vreugdevol. Ik kijk uit naar de dag waarop ze me vraagt iets voor haar te kopen waarbij ze haar voeten niet kan stilhouden, maar vandaag kan het me allemaal niets schelen. Bonnie is gelukkig. Dat is het enige wat ertoe doet.

We kopen een paar enorme zoute pretzels en gaan op een bankje zitten om ze op te eten en naar mensen te kijken. Twee tieners met alleen oog voor elkaar slenteren voorbij. Het meisje is een jaar of vijftien; een brunette, alledaags, vanboven slank, vanonder zwaar, met een laaghangende spijkerbroek en een hemdje aan. De jongen is ongeveer even oud en schattig on-cool. Lang, mager, slungelig, met een bril met dikke glazen op, heel veel puistjes en haar dat tot over zijn schouders hangt. Hij heeft één hand in de kontzak van haar spijkerbroek gestoken en zij heeft een arm om zijn middel geslagen. Ze zien er allebei jong, verliefd, onhandig en gelukkig uit. Ze lijken totaal misplaatst en ik moet om hen glimlachen.

Ik betrap een man van middelbare leeftijd erop dat hij met grote ogen naar een mooie vrouw van in de twintig staart. Ze is net een ongetemd paard, vol natuurlijke vitaliteit. Prachtig gitzwart haar dat tot op haar middel hangt. Smetteloze, gebruinde huid. Parmantige glimlach, parmantige neus, parmantige alles. Ze straalt een zelfvertrouwen en sensualiteit uit die volgens mij eerder onbewust dan opzettelijk zijn. Ze loopt langs de man. Zijn mond hangt open. Ze merkt hem niet eens op. Zo gaan die dingen nu eenmaal.

Ben ik ook ooit zo geweest, vraag ik me peinzend af. Een wezen dat zo mooi is dat het mannelijk IQ er spontaan van daalt?

Dat zou best kunnen. De tijden veranderen echter.

Ik word nu ook bekeken, dat klopt. Het zijn alleen geen wellustige blikken. De uitdrukking erin varieert nu van nieuwsgierigheid tot afschuw. Ik kan het hun niet kwalijk nemen. Sands heeft met het verminken van mijn gezicht een van zijn beste werken afgeleverd.

De rechterkant is volmaakt en onaangeroerd. Al het echt afschuwelijke zit aan de linkerkant. Het litteken begint midden op mijn voorhoofd bij de haargrens. Het loopt recht omlaag tot de plek tussen mijn wenkbrauwen en buigt dan naar links, in een vrijwel perfecte hoek van 90 graden. Ik heb geen linkerwenkbrauw; het litteken heeft de plaats daarvan ingenomen. Het kartelige pad loopt verder over mijn slaap en kromt in een wijde looping over mijn wang. Het scheurt naar mijn neus, waar het nog net over de brug heen sliert, maar keert dan terug op zijn schreden, snijdt diagonaal over mijn linkerneusvleugel en schiet ten slotte langs mijn kaaklijn naar mijn hals, waarna het bij mijn sleutelbeen eindigt.

Er is nog een tweede litteken, kaarsrecht en precies, dat van midden onder mijn linkeroog naar de hoek van mijn mond loopt. Het is nieuwer dan de rest; de man die Annie vermoordde, dwong me om mezelf te snijden, terwijl hij gretig toekeek. Hij vond het prachtig om me te zien bloeden, dat kon je aan zijn ogen zien, in vervoering. Het was een van de laatste dingen die hij voelde voordat ik zijn hersens aan gort schoot.

Dit zijn alleen nog maar de zichtbare littekens. Onder de kraag van elke bloes die ik bezit zitten nog andere. Veroorzaakt door een mes en het gloeiende uiteinde van een sigaar.

Ik heb me heel lang geschaamd voor mijn gezicht. Ik liet mijn haar voor de linkerkant hangen in een poging te verbergen wat Joseph Sands me had aangedaan. Toen het leven weer grip kreeg op mijn hart, stelde ik mijn mening over die littekens bij. Tegenwoordig draag ik mijn haar naar achteren, strak tegen mijn hoofd in een paardenstaart, een uitdaging aan de wereld om naar me te kijken.

Voor de rest zie ik er niet slecht uit. Ik ben klein, een meter vijftig. Ik heb wat Matt altijd 'borsten die in zijn mond passen' noemde. Ik ben niet mager, maar wel fit. Ik heb niet echt een kleine kont, eerder ronde billen. Matt was er vroeger dol op. Wanneer ik voor de kleedspiegel stond, liet hij zich soms op zijn knieën vallen; dan greep hij mijn achterwerk vast, keek omhoog naar mijn gezicht en zei met zijn beste 'gollem'-stem: 'Mijn lieveling...'

Het maakte elke keer weer een onbeheerste giechelbui bij me los.

Bonnie roept me met een rukje aan mijn mouw terug uit deze lome dagdroom. Ik kijk in de richting waarin ze wijst. 'Wil je naar Claire's?'

Ze knikt.

'Dat kan, ukkepuk.' Claire's is typisch zo'n winkel die is ontworpen voor moeders-met-dochters. Goedkope, maar stijlvolle sieraden voor jong en oud, haarklemmen, opzichtig met glitter bewerkte borstels.

We lopen naar binnen. Een vrouw van in de twintig blijkt een van de verkoopmedewerksters te zijn. Ze komt met een door de middenstand gepaten-

teerde glimlach naar ons toe, bereid om te helpen en te verkopen. Ze spert haar ogen wijd open wanneer ze me aankijkt. De glimlach hapert, spat dan uiteen.

Ik trek een wenkbrauw op. 'Is er iets?'

'Nee, ik...' Ze blijft naar mijn littekens staren, zenuwachtig en ontzet. Ik voel bijna met haar mee. Schoonheid is haar afgod, dus moet mijn gezicht er wel uitzien als een overwinning van de duivel.

'Ga die meisjes daar eens helpen, Barbara.' De stem is scherp, een klap. Ik kijk om en zie een vrouw van in de veertig staan. Ze is mooi, zoals mooie vrouwen dat kunnen zijn wanneer ze ouder worden. Peper-en-zoutkleurig haar, in combinatie met de opmerkelijkste blauwe ogen die ik ooit heb gezien. 'Barbara,' zegt ze nogmaals.

De twintiger schrikt wakker, gooit er een kort 'Ja, mevrouw' uit en holt zo snel als haar perfect gepedicuurde voeten haar kunnen dragen bij me vandaan.

'Let maar niet op haar, liefje,' zegt de vrouw. 'Glimlachen kan ze als de beste, maar op de afdeling IQ schort er het een en ander aan.' De stem klinkt vriendelijk en ik doe mijn mond al open om antwoord te geven, maar dan dringt het tot me door dat ze het niet tegen mij heeft, maar tegen Bonnie.

Ik kijk omlaag en zie dat Bonnie de twintiger vernietigend nakijkt. Bonnie is erg beschermend jegens mij; ze vond het helemaal niet leuk. Ze reageert op de stem van de vrouw, kijkt haar aan en onderwerpt haar openlijk aan een keurende blik. De frons maakt plaats voor een verlegen glimlach. Ze mag die peper-en-zoutdame wel.

'Ik ben Judith en dit is mijn winkeltje. Waarmee kan ik de dames van dienst zijn?'

Nu praat ze wel tegen mij. Ik onderwerp haar zelf ook aan een keurende blik, maar kan niets vals aan haar ontdekken. Haar vriendelijkheid is ongedwongen, meer dan gemeend. Een aangeboren eigenschap. Ik weet niet goed waarom ik het vraag, maar de woorden vliegen mijn mond uit voordat ik ze kan tegenhouden. 'Waarom zit jij er niet zo mee als zij, Judith?'

Judith kijkt me aan met die o zo scherpe ogen en glimlacht dan. 'Lieve schat, ik heb vorig jaar kanker overwonnen. Daarvoor moesten allebei mijn borsten worden afgezet. Toen mijn man het resultaat voor het eerst zag, knipperde hij niet eens met zijn ogen. Hij zei alleen maar dat hij van me hield. Schoonheid is een bijzonder overgewaardeerde eigenschap.' Ze knipoogt. 'Waarmee kan ik jullie dus van dienst zijn?'

'Smoky,' zeg ik. 'Smoky Barrett. Dit is Bonnie. We willen graag even rondkijken en bovendien heb je ons al enorm geholpen.'

'Prima. Veel plezier en roep maar wanneer ik iets kan doen.'

Nog een laatste glimlach, een knipoogje en weg is ze, maar ze laat als een fee een glinsterend spoor van vriendelijkheid achter.

We blijven minstens twintig minuten in de winkel en zijn daarna beladen met snuisterijen. De helft ervan zullen we nooit gebruiken, maar het was enig om ze te kopen. We rekenen onze aankopen bij Judith af, mompelen een afscheidsgroet en vertrekken met de buit. Wanneer we buiten de winkel staan, kijk ik op mijn horloge.

‘We moeten maar eens teruggaan, meisje. Tante Callie komt al over een uur of twee.’

Bonnie glimlacht, knikt en pakt mijn hand. We verlaten het winkelcentrum en lopen een prachtige dag vol Californische zonneshijn in. Het is alsof je een ansichtkaart binnenwandelt. Ik denk aan Judith en werp een blik op Bonnie. Ze ziet niet dat ik naar haar kijk. Ze lijkt zorgeloos, zoals een kind hoort te zijn.

Ik zet mijn zonnebril op en denk weer: dit is een fantastische dag. De beste in een heel lange tijd. Misschien is dat een goed voorteken. Ik ruim de geesten in mijn huis op en het leven wordt steeds beter. Daardoor raak ik ervan overtuigd dat ik het juiste doe.

Ik weet dat ik me, zodra ik weer aan het werk ga, zal herinneren dat er daarbuiten roofdieren rondsluipen, verkrachters en moordenaars en nog erger. Zij lopen samen met ons onder dezelfde blauwe hemel, koesteren de warmte van dezelfde gele zon; ze liggen voortdurend op de loer, wachten voortdurend af, ze schuren tegen de rest van ons aan en trillen daarbij als duistere stemvorken. Op dit moment zou de zon echter gewoon de zon kunnen zijn. Zoals de droomstem al zei: we zijn dan misschien gebroken, maar we kunnen nog steeds het licht opvangen.

3

De bank in de woonkamer omarmt ons zacht en ontspannen. Het is een wat versleten, oude bank, beige microvezel, hier en daar bevekt door het verleden. Ik zie wijndruppels die er niet meer uit wilden, iets etenswaarachtigs dat er waarschijnlijk al jaren zit. De buit uit het winkelcentrum ligt in tassen te wachten op de salontafel, die ook de nodige sporen van eerder onachtzaam gebruik vertoont. Het notenhout glansde toen Matt en ik hem kochten; nu zit het tafelblad onder de krassen en voren.

Ik zou de meubels allebei moeten vervangen, maar dat kan ik niet, nog niet. Ze zijn trouw, vertrouwd en oprecht geweest, en ik ben er nog niet aan toe om ze naar de meubelhemel te sturen.

‘We moeten even praten, lieverd,’ zeg ik tegen Bonnie.

Ze richt haar volle aandacht op me. Ze hoort de weifeling in mijn stem, voelt de strijd die in me woedt. Toe maar, zegt haar blik. Het komt wel goed.

Dit is ook iets wat ik hoop ooit achter ons te laten. Bonnie stelt me te vaak gerust. Ik zou haar moeten leiden met mijn kracht, niet andersom.

‘We moeten even praten over het feit dat je niet praat.’

Haar ogen veranderen, gaan van begrijpend over in zorgelijk.

Nee, zegt ze. Hier wil ik het niet over hebben.

‘Lieverd.’ Ik raak haar arm aan. ‘Ik maak me gewoon een beetje zorgen. Ik heb met een paar dokters gesproken. Volgens hen kun je je vermogen om te praten voorgoed kwijtraken als je te lang niet praat. Ook als je nooit meer iets zegt, hou ik van je. Dat betekent alleen niet dat dit is wat ik voor jou wil.’

Ze slaat haar armen over elkaar. Ik zie dat ze inwendig strijd voert, maar ik kan niet zien waarover. Dan dringt het opeens tot me door.

‘Probeer je te bedenken hoe je me iets duidelijk kunt maken?’ vraag ik.

Ze knikt.

Ja.

Ze staart me geconcentreerd aan. Ze wijst naar haar mond. Ze schokschoudert. Ze doet het nogmaals: wijst, schokschoudert. Ik denk even na.

‘Je weet niet waaróm je niet praat?’

Ze knikt.

Ja.

Ze steekt een vinger op. Ik heb inmiddels geleerd dat dit ‘maar’ of ‘wacht’ betekent.

‘Ik luister.’

Ze wijst naar haar hoofd. Trekt een gezicht alsof ze ingespannen nadenkt.

Weer duurt het even voordat ik het doorheb.

‘Je weet niet waarom je niet praat – maar je denkt erover na? Je probeert erachter te komen wat de reden is?’

Aan de opluchting die van haar gezicht af te lezen is zie ik dat ik in de roos heb geschoten. Nu is het mijn beurt om bezorgd te kijken.

‘Maar liefje, heb je daar dan geen hulp bij nodig? We kunnen een therapeut zoeken...’

Ze springt geschrokken op van de bank. Maakt afwerende gebaren met haar handen.

Mooi niet, echt niet, nee nee nee.

Dit behoeft geen uitleg. Ik begrijp het meteen.

‘Goed, goed. Geen therapeuten.’ Ik leg een hand op mijn hart. ‘Beloofd.’

Dit is nog een reden om de man die Bonnies moeder heeft vermoord te haten, dood of niet: hij was therapeut, en dat weet Bonnie. Bonnie heeft gezien hoe hij haar moeder vermoordde en daarmee heeft hij al het mogelijke vertrouwen in zijn beroepsgroep gedood.

Ik steek een hand uit, pak haar vast, trek haar tegen me aan. Het gaat onhandig en stuntelig, maar ze verzet zich niet.

‘Het spijt me, meisje. Ik... Ik maak me gewoon zorgen om je. Ik hóú van je. Ik ben bang dat je nooit meer iets zult zeggen.’

Ze wijst naar zichzelf en knikt.

Ik ook, zegt ze.

Ze wijst naar haar hoofd.

Ik ben ermee bezig.

Ik zucht.

‘Vooruit dan maar. Voorlopig.’

Bonnie slaat haar armen ook om mij heen, om te laten te zien dat alles in orde is, dat de dag niet is verpest, dat er niets is veranderd. Stelt me opnieuw gerust.

Aanvaard het. Ze is momenteel gelukkig. Laat haar maar begaan.

‘Wat zeg je ervan: zullen we al die gave spullen die we hebben gekocht eens bekijken?’

Brede grijns, knikje.

Ja!

Vijf minuten later hebben de snuisterijen haar aandacht van ons eerdere gesprek afgeleid.

Mij leiden ze natuurlijk minder af. Ik ben de volwassene. Bij mij laten zorgen zich niet met nagellak omkopen.

Er zijn dingen die ik Bonnie niet heb verteld over deze vakantie van twee weken. Weglaten, geen leugens. Het recht van iedere ouder. Je laat dingen weg, zodat je kind een kind kan zijn. Ze zullen snel genoeg en onvermijdelijk volwassen worden, en de lasten van een volwassene moeten dragen.

Ik moet een paar beslissingen nemen over mijn leven en ik heb twee weken om te bedenken wat ik zal doen. Dit is een deadline die ik mezelf heb gesteld. Ik moet een besluit nemen, niet alleen voor mezelf, maar ook voor Bonnie. We hebben allebei stabiliteit nodig, zekerheid, een vast patroon.

Ik bevind me in deze kritieke fase doordat ik tien dagen geleden in het kantoor van de adjunct-directeur werd ontboden.

Ik ken adjunct-directeur Jones al sinds mijn allereerste dag bij de FBI. Aanvankelijk was hij mijn mentor en loopbaanadviseur. Nu is hij mijn baas. Hij heeft zijn huidige positie niet bereikt met politieke spelletjes; hij is via de ladder opgeklimmen doordat hij een uitstekende FBI-agent was. Met andere woorden: hij is echt, geen bobo. Ik heb een diep respect voor hem.

Het kantoor van AD Jones heeft geen ramen en is sober. Hij had een hoekkantoor kunnen kiezen met een geweldig uitzicht, maar toen ik hem er een keer naar vroeg, was zijn reactie iets in de trant van: 'Een goede baas hoort niet veel tijd in zijn kantoor door te brengen.'

Hij zat achter zijn bureau, een enorm, log, anachronistisch geval van grijs metaal, dat hij al heeft zo lang ik hem ken. Net als de man zelf straalt het uit: 'Niet sleutelen aan iets wat niet kapot is.' Zoals altijd was het bureaublad bezaaid met stapels dossiermappen en papieren. Een versleten naamplaatje van hout en koper vermeldde zijn rang. Aan de muren hingen geen oorkondes of certificaten, hoewel ik toevallig weet dat hij er talloze heeft die hij zou kunnen ophangen.

'Ga zitten,' zei hij en hij gebaarde naar de twee leren stoelen die daar altijd staan.

AD Jones is begin vijftig. Hij werkt al sinds 1977 bij de FBI. Hij is hier in Californië begonnen en heeft zich door de rangen heen omhooggewerkt. Hij is twee keer getrouwd en twee keer gescheiden. Hij is een knappe man, op een harde, uit-hout-gesneden manier. Hij is meestal kortaf, nors en heel zelfverzekerd. Ook is hij een formidabele *special agent*. Ik heb geluk gehad dat ik zo vroeg in mijn carrière onder hem heb mogen werken.

'Wat is er?' vroeg ik.

'Ik ben niet tactvol, Smoky, dus ik zal het je recht voor zijn raap vertellen. Je hebt een baan aangeboden gekregen als docent bij Quantico. Je bent niet verplicht het aanbod te accepteren, maar ik ben wel verplicht je erover in te lichten.'

Ik was met stomheid geslagen. Ik stelde de voor de hand liggende vraag: 'Waarom?'

'Omdat je de beste bent.'

Iets in zijn gezichtsuitdrukking zei me dat er meer meespeelde.

'Maar?'

Hij slaakte een diepe zucht. 'Er is geen "maar". Er is een "en". Je bent de beste. Je hebt de nodige kennis en ervaring, en je hebt het op basis van je verdiensten ruimschoots verdiend.'

'Wat is de "en" dan?'

'Een paar hoge omes van de FBI – onder wie ook de directeur – zijn van mening dat we je dit verschuldigd zijn.'

'Verschuldigd?'

'Vanwege alles wat je hebt gegeven, Smoky.' Zijn stem klonk heel zacht. 'Je hebt de FBI je gezin gegeven.' Hij voelde aan zijn wang. Ik wist niet of hij dat onbewust deed of naar aanleiding van mijn littekens. 'Je hebt vanwege je werk heel wat meegemaakt.'

'Nou en?' vroeg ik kwaad. 'Hebben ze soms medelijden met me? Of zijn ze bang dat ik in de toekomst instort?'

Hij verraste me met een glimlach. 'Onder normale omstandigheden zou ik me wel in die gedachtegang kunnen vinden. Nu echter niet. Ik heb met de directeur gesproken en hij was heel duidelijk: dit is geen diplomatieke afkoopsom. Het is een beloning.' Hij keek me onderzoekend aan. 'Heb je directeur Rathbun wel eens ontmoet?'

'Eén keer. Hij leek me heel rechtdoorzee.'

'Dat is hij ook. Hij is keihard, hij is eerlijk – zo eerlijk als hij in zijn positie maar kan zijn – en hij windt nergens doekjes om. Hij denkt dat jij bijzonder geschikt bent voor die baan. Er is een salarisverhoging aan verbonden, je krijgt stabiliteit voor Bonnie en je zou zelf minder risico's lopen.' Een korte stilte. 'Dit is het geval: hij heeft me verteld dat dit het beste is wat de FBI je te bieden heeft.'

'Dat volg ik even niet.'

'Er is een tijd geweest waarin ze jou op het oog hadden voor de baan van adjunct-directeur – mijn baan.'

'Ja, dat weet ik.'

'Daar is nu geen sprake meer van.'

Er ging een schok door me heen.

'Waarom niet? Omdat ik ben doorgedraaid toen Matt en Alexa overleden?'

'Nee, nee, daar gaat het helemaal niet om. Dat gaat veel te diep. Denk eens oppervlakkiger.'

Dat had ik gedaan, en toen was me iets gaan dagen. Aan de ene kant kon ik

het bijna niet geloven. Aan de andere kant was dit typisch iets voor de FBI. 'Het is mijn gezicht, hè? Het is een imagokwestie.'

Een ondoorgroendelijke mengeling van verdriet en woede laaide op in zijn ogen. Die was langzaam overgegaan in een intense vermoeidheid.

'Ik heb je gezegd dat hij er geen doekjes om windt. We leven in een door de media bepaald tijdperk, Smoky. Er staat je niets in de weg om met jouw uiterlijk je eenheid te leiden.' Zijn lippen vertrokken in een sardonische grijns. 'De algemeen heersende opvatting is echter dat het niet zo zou werken in een positie op directeursniveau. Romantisch zolang je de jager bent, slecht voor het werven van nieuwe mensen als je directeur of adjunct-directeur bent. Ik vind het gelul en hij ook, maar zo staan de zaken nu eenmaal.'

Ik zocht naar de verontwaardiging die ik had verwacht te zullen voelen, maar tot mijn verbazing ontdekte ik dat die volledig ontbrak. Het enige wat ik kon vinden was onverschilligheid.

Er was een tijd dat ik net zo ambitieus was als alle andere special agents. Matt en ik hadden erover gesproken, er zelfs plannen voor gemaakt. We waren ervan uitgegaan dat het vanzelf sprak dat ik de ladder der rangen zou beklimmen. Nu lag alles anders.

Dit kwam deels voort uit pragmatisme. Als je persoonlijke gevoelens even buiten beschouwing liet, dan hadden de hoge omes gelijk: ik was niet langer geschikt om het publieke gezicht van de FBI te worden. Als soldaat voldeed ik, getekend en angstaanjagend. Ik was prima in staat om anderen op te leiden, de doorgewinterde veteraan. Maar voor foto's poseren met de president? Dat zat er niet in.

Het had ook deels te maken met de kansen die de baan me bood. Lesgeven in Quantico was een begerenswaardige positie waarnaar veel mensen streefden. Het ging gepaard met een uitstekend salaris, regelmatige werktijden en veel minder stress. Studenten schoten niet op je. Ze braken niet bij je thuis in. Ze vermoordden je gezin niet.

Dit alles schoot in een oogwenk door mijn hoofd.

'Hoe lang heb ik de tijd om te beslissen?' vroeg ik.

'Een maand. Als je de baan accepteert, heb je genoeg tijd om de overstap te maken. Een maand of zes.'

Een maand, dacht ik bij mezelf. Genoeg tijd, en toch bij lange niet lang genoeg.

'Wat vindt u dat ik moet doen?'

Mijn mentor had geen seconde gearzeld.

'Je bent de beste special agent met wie ik heb gewerkt, Smoky. Moeilijk te vervangen. Je moet echter doen wat het beste is voor jou.'

In het hier en nu kijk ik stiekem naar Bonnie. Ze gaat helemaal op in de

tekenfilms. Ik denk na over vandaag, over ontspannen ochtenden, ontbijtboeren en bezoekjes aan Claire's.

Wat is het beste voor mij? Wat is het beste voor Bonnie? Moet ik het haar zelf vragen?

Ja, eigenlijk wel. Alleen niet nu.

Voorlopig wilde ik het plan doorzetten dat ik had. Ik zou Matt en Alexa wegbergen. Weg, maar niet vergeten.

We zullen wel zien hoe het er daarna voor staat.

Ik voelde geen druk omdat ik een beslissing moest nemen. Ik had een keus. Keuzes betekenden toekomst. Een toekomst hier, een toekomst in Quantico – allemaal een voorwaartse beweging, en beweging betekende leven. Allemaal beter dan een halfjaar geleden.

Dat zeg je steeds tegen jezelf. Zo eenvoudig is het echter niet en dat weet jij ook. Achter al die onverschilligheid zit iets verborgen, iets duisters en akeligs en punttandigs.

Punttandigs is niet eens een echt woord, zeg ik verachtelijk bij mezelf.

Ik zet dit alles uit mijn gedachten (of probeer het in elk geval), kruip tegen Bonnie aan en laat de zaterdag weer gewoon de zaterdag zijn.

'Tekensfilms zijn gaaf, hè, meisje van me?'

Bonnie knikt zonder haar ogen van de televisie af te wenden.

Ja, zegt ze instemmend. Dat zijn ze inderdaad.

Totaal niet punttandig.